

LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONES
RINCON 121
 Entre Treinta y Tres é Ituzaingó

SENMANARI CATALÁ Y LITERARI

SUSCRICIO ADELANTADA

Ciutat	ps. 0.50
Campanya	„ 0.60
Exterior	„ 0.70

LA GRALLA

MONTEVIDEO, MAIG 15 DE 1887.

Supliquém als nostres agents y subscriptors de fora y de la Capital, que al notar lo mes petit retart ó falta en l' envió del periódich, ho posin en coneixement d' aquesta administració.

Aixís mateix devém dir que 'ls subscriptors que 's trobin en descubert procurarán posarse al corrent de la suscripció si volen llegir LA GRALLA.

CÁMARA DE COMERS ESPANYOLA

La necessitat urgent de constituhir un Consulat ó Cámara de Comers espanyola s' imposa solsament al parlar-ne, y ab molta mes rahó avuy, que los comerciants espanyols de Buenos-Aires, la tenen no solsament iniciada, sinó casi, casi constituhida. Veijis lo que lo Comité organitsador diu en la circular que ha passat demanant adhesions:

“De tot lo dit se despren donchs, com conseqüència natural y lógica, la necessitat imprescindible de que com complement de las cámaras de comers que funcionan ja en la península, se n' organisin d' altres en l' estranger, sent la de Buenos-Aires una de las cridades

á produhir mes profitosos resultats.....”

“De son definitiu plantajement y prospera vida dependeix en molta part qu' Espanya entri de plé, com factor indispensable en lo moviment industrial y comercial del Nou-Mon, y dependeix sobretot que l' América meridional per conducte de una de sas repúblicas mes floeixents, mantinga ab la mare patria un comers ordenat, regular y freqüent, qu' estimuli la producció en virtut de l' oferta y la demanda, sent est y no altre lo verdader talisman qu' unesca la Metròpoli ab las que foren sas colonias.”

Aixó es lo que diu la circular del Comité organitsador de la Cámara de Comers espanyola de Buenos-Aires, y aixó es lo que deu fer lo comers espanyol de Montevideo. En una reunió que tingué lloch en casa del Sr. Ministre espanyol en la que assistirem galantment invitats per lo Sr. Arellano, aquest senyor exposá dos ideyas de gran trascendencia y utilitat pera la colonia espanyola d' aquesta República; l' una era la fundació d' un Hospital-Asil, y l' altre la fundació d' una Cámara de Comers. La primera de las duas ideyas va prenent tal cos que podem assegurar que ja es un fet, puig qu' es conta ab capitals pera comensar l' obra, hi ha plans ó projectes de edifici calculats y

delineats segons las ecsijencias de la ciencia médica moderna, hi ha terreno ahont aixecar l' edifici y si molt convé renda suficient pera sostenir tan benéfich establiment. Sols falta donchs empendre de cor la creació de la Cámara de Comers, y dintre poch temps pot quedar instalada. Si aixís no sucseheix, si 'ls comerciants espanyols ab pretext d' economia, negan sa mesada á una institució que deu donarlos nom y profit; si la Cámara de comers espanyola no s' estableix, be podem dir que, aqui no hi há comers espanyol, ni espanyols comerciants; aqui tant sols hi há rutinaris de mercat obert.

Nosaltres sabém que hi ha casas alemanyas é inglesas que compran articles espanyols, per ésser millor y mes barato lo mercat espanyol á 'ls demés mercats productors, mes també coneixém casas espanyolas, que los mateixos articles los fan venir d' Inglaterra ó Alemanyia, no arribant á competir ni en qualitat ni baratura ab los productes espanyols.

Fundém la Cámara de Comers y al mateix temps qu' obrirem nous mercats á l' industria espanyola conquerirém lo nom (avuy mitj confós.) de bons fills y bons patriotas.

RAFEL TEIXIDÓ

La papallona, lo llum y lo vidre

(FAULA)

Per la claror aprofitar del dia
un pobre escribentet, que copiava,
devant mateix del seu balcó escribía.
La nit li atrapava,
y allí ab un llum encés, quatre ó cinch horas
vetllava per guanyars' la subsistencia,

deixant los porticons, encar llavoras,
sinó ab descuit oberts, per indolencia.
Una nit, donchs, que ab la candela encesa
davant del vidre del balcó, escribía,
vejé ab grata sorpresa
que una papalloneta, que venía
de la part del carrer, lo vidre besa.
De desde fora havia vist la flama,
cap á la flama corregué amorosa
com tothom qui ama
corre cap al objecte que amant gosa,
y al veurer que 'l cristall la detenía,
ab vans esforços penetrarl' volía
Condolit l' escribent ho contemplava
y ab trista pena veyia
los cops que á 'n al cristall volant donava,
perque privada pel cristall se creya
de gosar la mes dolsa y suau ventura
en la flama, allavors brillanta y pura.
Encara que, pobreta no enrahonava,
se veyia bé que á 'n al cristall malehia
y la crua fredor vituperava
del objecte cruel que s' oposava
á la ditxa sens fi que ella volía.
Ho véu l' escribentet, lo balcó obra,
ella contenta á dins del quarto entra,
se 'n va á voltar lo llum, no véu la pobra
los graus d' inmens ardor que 'l foch concentra,
y besantlo per fi, hi cau morta á sobre.

Aixó, Fabi, vol dir que quan s' oposi
á ton ardent desitj algun objecte,
pensa si es que la fortuna 'l posi
perque no vagis á n' al mal tan recte;
pénsau y veyas si l'issó té 'n dona,
ab lo vidre y lo llum, la papallona.

F. SOLER.

CONFESSIONS DE HORACI FLACH

Ó SIGA SON RETRATO

fisich moral y psicológich

Y escrit per ell mateix
á fi de deixar probat,
qu' alló de que un no 's coneix
á sí mateix, no es vritat.

«Escometo una empresa que no ha tingut exemple y que no tindra imitador»

Aixís comensa lo célebre suís J. J. Rousseau sas confessions. No vull dir que la primera part de sa célebre frase, no siga certa; lo que si vull afirmar, que la segona es una mica aventurada.

Jo vaig á imitarlo; jo vaig á fer lo meu retrato, avuy que compleix un any que casi tots los lectors de LA GRALLA m' han llegit sense interrupció. Jo també dech mas confessions al públich, pera que sápigat tothom, qui es aquest Horaci Flach que per mes que tinga son nom y apellido com tot fill de vehí, té altres cosas no menys dignes d' ésser sabudas:

Al grá:

Allá vá esbossejat lo mal tros de ma vida, y al comensar hi afegeixo lo que diu 'l autor á qui he fet referencia «Será digne d' ésser penjat per impostor y cínich, qui diga que lo jo deixo trassat no té tots los colors de la vritat.

Crech inutil comensar per mon naixement y detallar punt per punt, lo que passí fins á deu anys. L' importancia d' aquest tros de ma existencia es relativament poca. Vaig ser pillet, entremaliat y buscador de rahons allá hont se volgués que fos, cosas totas que no hi ha ningú en aquest período de sa vida, que se 'n exceptuhi. Per lo que á voltas m' ha contat la mare, sé tenia fama de murri entre la gent del vehinat, y aixó al costat de las accions que motivavan tan dur judici, 'm fa pensar que ja venia jo predestinat á ésser la joguina del modo de pensar de qui, ni sab pensar.

May habia fet cap mal, may habia donat un disgust á ningú, ni may habian hagut d' acudir á casa dels meus pares ab queixas contra alguna mala y feta, no sols los vehins, sinó ningú del poble. No obstant jo era un murri.

Bó que no sabia encare l' importancia d' aquesta paraula entre lo llenguatge admés, que á no ser així, potsé buscant indemnismen, haguera fet cosas propias del nom que 'm donaban.

Siga com siga, ja tenia un *motiu* y forsa era portarlo, quan no dependia de mí tráurermel. Las circunstancias habian de fer que tornessin tots mos detractors, sobre sos passos,

fentme millor de lo que habian al principi suposat.

Entre 'ls rasgos mes característichs de mon incomplet modo d' ésser, vaig á contarne algun dels que mes m' han quedat grabats en la memoria.

Mon pare, fuster y home donat al treball, sense cuidar-se de lo que á fora de casa passaba, poch amich de tiberis ó per millor dir jens, acabat de dinar tenia la costum en tot temps, de recolsar son cap damunt la taula y ferhi una bacayna, que may passaba de mitja hora.

La naturalesa l' habia dotat d' una orga tan alta, que quant dormía, semblaba que en son entorn hi hagués una xaranga. Donchs bé; (jo tindria allavors sis anys) un dia d' aquets, penso, quina 'n farás per que ton pare no ronqui d' aquest modo?—Agafo uns quants mistos, vaig á la botiga, n' encench un y cálo foch á un munt d' encenalls que hi habia. En honor de la vritat, ho vaig fer, y recordo que únicament me vaig dar compte de ma ximpleria, després de haber vist los efectes del foch.

Éspantat, fujo á cridar á la mare, l' aviso de que 'ls encenalls se cremaban y que amenassaban volarho tot; avisa ella al pare y ab la precipitació que 's va alsar, coneguí que que se me 'n esperaba una de *corretvas* si no m' escabullia.

Aixís ho vaig fer, en mala hora, perque la precipitació qu' á mí 'm feu pó, no era mes que l' acusació de ma conciencia, que al fugir, me condemná á sos ulls fent caure tot lo pes de la culpa sobre mí. No cal dir quin burgit s' armá en lo vehinat, ni 'ls apuros que hi hagué per apagar lo foch.

(Continuará)

LO BARÓ DE SANTA CREU

I

Cada dia al cemenliri
plorós y trist va 'l baró
á pregar per l' animeta
de l' esposa de son cor.

Cada día s' enjenolla
al davant de son . panteon

y allá passa horas y horas
fins que hi va 'l séu majordom
y li observa ab molt respecte
que ja es tart, que 's vá fent fosch,
que van á tancar las portas
en lo cementiri nou
y que la nit se 'ls vé á sobre
y que 'l camí es perillós.

Llavors lo baró s' aixeca
los ulls inundats en plors,
y exclama ab veu afigida:
—Fins demá, esposa del cor.

II

Seguint la costum hi anava
un dia son majordom
per donarli l' advertencia,
y 'l baró s' havia fos...

¡Gran sorpresa! Ab ansia folla
registrará tots los recons,
doná véus, feu mil preguntes
y 'l baró no 's veyá en lloch.

—Válgam Deu, quina desgracia!
exclamá plé de dolor:
mon senyor que tant l' aymava
prou s' haurá donat la mort!—

A sas véus acuden promptes
guardias, homes, donas, noys
y enterats de l' ocurrencia
fent coro ab lo majordom,
diuhen tots:—¡Quina desgracia!
Prou s' haurá donat la mort!

III

Desitjant trobá 'l cadáver
y dividits en seccions
van, regiran, escorcollan
y buscan, buscan per tot...

Mentres tant la nit avansa
y no's troba rastre en lloch:
lo majordom s' escabella,
tothom li té compassió,
tothom vol acompanyarlo,
tothom vol darli consol.

Y al sortir del cementiri,
agitats y tristos tots,
y al pasar frente á ca 'n Tunis,
troban al senyor baró
entaulat dintre l' entrada
y atipantse de cargols.

N. CASTELLÓ Y M.

LO REGIONALISME

Regionalisme, igual á federació, es la paraula mes técnica per expressar la verdadera ideya democrática.

Los catalans al proclamar ab ferma convicció, la ideya del regionalisme, no cometen un crim de lesa patria, si demostren y comprobán que son verdaders espanyols y mes lleals que los que per medi de la centralisació, sols buscan lo bienestar d' una petita regió ab los suhors y miserias de sos germans.

Espanya, per sa posició topográfica, está destinada á ésser una nació federal. Lo dia qu' aixó siga, cada regió será un gran estat y Espanya una gran nació.

M. TASTÁS.

¡CABRERA!

NOVELA DE COSTUMS CATALANAS

PER

“L. O. C. E. G. O.”

Monteviden—Febrer del any vintiset de la Restauració
dels Jochs Florals

CAPÍTOL IV

Lo «Miquelet»

De tan bon passament se n' aprofitaba també 'l Miquelet, puix moltes vegadas vagaba 'l temps fentla petar ab algú.

Aixís succehí que un dia trovant-lo en lo carrer l' Agustí de la Ferrería, li vá preguntar qu' és lo qu' havia sigut l' assumpto d' en Pauet y la Marieta, que 'l pare d' ella prengué l' extrém de tancar-la en lo colegi.

—Saps lo qu' és—va dir lo Miquelet—que en Bernat va sebrei que jo havia parlat á n' Joan de la Terra y á n' en Pere de la Riera perque votessin, quan vingán las eleccions, pe'l diputat del senyor Badell, y com éll, fins ara, havia comptat ab aquets vots pe'l dipu-

tat que voten lo rector, lo mestre, 'l metje y l' apotecari, enrabiats per aixó, quant va veure que 'l meu noy saludaba á la Marieta, se 'n va anar á contarho al colegi... y ja sabém lo demés.

—¡Ah!... Es á dir, donchs—va exclamá l' Agustí—qu' és lo rector que va fer tancar la Maria?

—Jo 't diré—va contestá 'l Miquelet—directament no va ésser éll; pero com lo rector sempre tira la pedra y amaga la má, hem de pensar que va ésser en Bernat que va suplicá eixa pena; y l' altre per compláurerlo...

—Pero, qui son ells,—deya tot enfutismat l' Agustí—pera fer posar presas las personas? ¿Que no hi ha justicia á la vila? ¿Que no es ningú 'l batlle?

—Aixó es lo que jo ahir deya á la Socors; pero ella, es tant natural, com li fa menester la mercé de tots, coneixent eixas y altres malifetas, diu lo contrari de lo que sent. Jo no sé per qué tots havém d' ésser tant hipócritas! En aquesta vila ja ningú es lleial, y jo mateix me torno traïdor de mí mateix!...

—Bé, bé; pero aixó—va dir l' Agustí—s' ha d' esbriná y molt aviat.

—Per mí—va respondre 'l Miquelet—com mes prompte millor.

—Donchs, adeu,—digué l' Agustí, afegint: no diguis á ningú lo que havém enraonat!

—Nó, nó,—va respondre 'l Miquelet—no tingas por. Adeu.

No hi ha dupte que en molts pobles, es cert que la negra llaga de la hipocresía y falsetat que en Miquelet nos ha ensenyat, corromp tots los víncols morals al punt de trahirse sense sébreu los uns als altres. Per manera qu' éssent aixó una debilitat tant arrelatada, no veyém altre camí per' arrancar-la de soca y arrel, que esterji ab pols de carbó las figuras de cap dexemple y posarlas á la vergonya del mon. Tal vegada d' aquesta manera 's culli algun petit, pero bon fruyt.

CAPÍTOL V

L' ordinari ó recader

Per mes que en moltas vilas hi hajan posat cotxes ó be ferro-carrils ó altres médis de

transport per' anar á la ciutat, la figura típica del «ordinari» ó «recader» no s' ha perdut.

En la vila de nostra novela, desempenyaba aquest comés en Bernat Creuhet, motejat ab lo sobrenom del «Rata.»

Lo posarse «motius» ó sobrenoms los uns als altres los vehins dels nostres pobles es molt comú, y éssent aixís, ningú s' estranyará qu' algunas figuras d' aquesta rondalla 'ls pórting.

En Bernat, álias «Rata,» era un home un poch alt, cama-llarch y esgroguehit; pero fort y ab bona salut, d' uns trenta sis anys d' etat. Era 'l pare de la Marieta, l' enamorada d' en Pauet.

En Bernat era d' un génit calmós y de inteligencia poch lluminosa. Per aixó molts deyan qu' éll de vegadas feya algunas cosas sense ésser guiat per son poch criteri.

Vestia 'l trajo típich de la provincia, aixó es: espartdenya de bon cánem y millor beta, calsas llargas de bayaton, faxa d' estam y morada, enrotllada á la cintura, armilla y gech de vellut de color d' oli y barretina musca.

Era en Bernat honrat á carta cabal y aqueixa qualitat li havia fet guanyar la confiança sense ratlla, dels vehins de la vila.

L' «ordinari» de qui parlém, no sols guanyava ab los recados que li encomenavan, sino que pe'l seu compte venia bitllets de las rifas de Madrit y Barcelona, y fins pagaba dels seus diners, ab un poquet d' usura, los nombres que sortian ab sorts petites.

També venia escapularis, rosaris, llibrets d' anar á missa, estampetas y altras reliquias: tot benehit pe'l senyor Bisbe del bisbat.

Per «desempellegarse» del molt treball, tenia en Bernat un mosso anomenat Feliu, lo qual era conegut en la vila per lo sobrenom de «Rateta.»

En est moment qu' havém donat á conèixer á n' en Bernat, enraonaba ab l' Angeleta, minyona de servey de la Rosa, la dona del batlle.

—Mireu, Bernat—deya l' Angeleta—aquí os donch aquets diners perque 'm compreu, quant anireu á ciutat, uns rosaris de plata que tinch oferts á la Verge del Rosari, si conseguixo casarme ab en Jordi.

—Bé; pero ¿que 'ls vols del mes fins? ó d'

uns que ho semblan y no valen tant? Bé, vaja, ja ho sé: com los que vaig portar per la Rita de can Fonoll.

—Vos mateix... jo no hi entench res.

—Molt bé, noya; y... digam: ¿donchs que ho tens molt endavant aixó del casament?

—¡Qui ho sap! de vegades lo que 's lluny pot caminar tan llatí, que bé podria ésser que s' atansés prompte. ¿Y vosaltres quánt caseu á la Maria?

—Calla, dona—digué en Bernat tot comungit—l' altre dia 'ns va donar un disgust d' alló mes gros!

—Y donchs—replicá l' Angeleta—¿qué va ésser tant de rebombori?

—Res;—va dir en Bernat—pero figúrat que l' altre dia jo venia de la rectoria y te la veig aturada enrahonant afalagadora ab lo fill del Miquelet, que ni jo, ni la Paula, hi volém tindre actes ni pactes!

—¡Pobre Marieta! exclamaba condolida l' Angeleta—¡tan joveneta y tan desgraciada!

(Seguirá)

NOVAS

Segons telégramas, en Mars s' aprobá en lo Consell de ministres celebrat en la secretaria del ministeri d' Estat, lo projecte de reformas urbanas de Barcelona, d' acort ab lo consell d' Estat.

La edificació 's comensará en las islas senyaladas ab las lletres A, B y C.

Al mateix temps, s' ha aprovat lo plano pera la evació de las aguas brutas de Barcelona, quinas obras deurán efectuarse en sis mesos.

Ara que tant ha costat l' arrenca r de las oficinas del centralisme, la aprobació del projecte, no falta sino que 's realisi lo mes prompte possible y que no li surtin nous entrebanchs.

Aplaudím de veras al Sr. Rius y Taulet y demás companys de comissió, per lo zel y constancia ab que han treballat pera fer despatxar los diferents assumptos que 'ls portá á la vila del os; ab tot y que la *subvenció* que han obtingut pera la Exposició Universal deixa molt que desitjar.

Heus aquí una noticia en extrem curiosa que llegím en un periódich:

«El nom de Deu se expressa en quatre lletres en los idiomas coneguts. En llatí se diu Deus; en germanich, Goot; en absidio, Teos; en siriach, Ella; en árabe, Alah, en egipci, Jhon; en etíope, Auge; en absini Agsí; persa, Syry; en ílfrich, Boog; en castellá, Dios; en Francés, Dieu; en húngaro, Gogí; en moscovita, Tíos; en cirénich, Fepa; en boemi, Buoh; en hermeni, Alar; en inglés, Good; en safránich, Buza; en escocés, Geet; en maldivich, Obra; en hiberno, Dich; en melíndich, Abag; en sarrahí, Agdí, en marsingo, Bust; en mogol, Orsí; en sumatllo, Pole; en asiri, Abad; en japonés, Zaca; en confluó, Teos; en filipino, Mora, en peruá, Zinú; en chileno, Hono; en ídich, Tura; en paraguayó, Duir; en tártaro, Anot; en dequeito, Hoba; en californich, Soto; en mejicá: Cosa; en congo, Adop; en canadiense, Biri; en angolano, Anno; en islándich, Gudí; en mauritá, Alla y així 'ls demás.» Los catalans lo pronunciam en menos, donchs, dihem Deu. És alló que deyam: ningú es de tan pocas lletres com nosaltres.

✧

Está ja terminat l' enllás del ferro-carril de Vilanova y 'l de Tarragona á Barcelona, á San Vicens de Calders y segueix ab molta activitat el de la Bordeta al Prat de ditas líneas, per lo que aviat será un fet la desitjada inauguració de tals enllassos que han de beneficiar al comerç y també á nostra població.

✧

Lo moviment regionalista 's va pronunciant també en la Antillas espanyolas, prenent part en ell fins las personas del partit conservador las quals, segons expressió d' un diari també conservador pero de Madrid, «s' encaminan avuy ab bandera desplegada al camp dels autonomistas.»

Tant es aixís que fins lo diari mes allunyat d' aquest camp, lo «Diario de la Marina, parla en aquest sentit. Demana que s' afluixin los lligams de tal sistema excessivament centralizador, que ofega tots aquells elements de vida y ha sigut una constant rémora á tota classe de lligítims avensaments; y afegeix:

«La nota dominant avuy en la opinió gene-

ral del país (sostenir lo contrari sería tancar los ulls á la evidencia) es la necessitat de certes reformes en sentit descentralisador. Si 's tracta del régimén administratiu ó económic, si de Ajuntaments y Diputacions provincials, si de las atribucions dels centres gubernatius, lo país, guiat per instint y per una dolorosa experiencia, desitja alguna cosa que li faciliti 'l medi de desenrotllar las sevas forsas ab mes desembrás que fins aquí: mes dilatada atmósfera ahont respirar.»

Aixó ho diu 'l periódich mes espanyol que surt en la isla de Cuba: ara vegis com está aquell país per una correspondencia de la Habana que publica *El Liberal*:

«Com aquestos no han sapigut resoldrer los problemas económichs y administratius de Cuba, 'l partit conservador busca la solució d' ells, subordinantla al problema polítich; així es, en un cambi de la forma de Govern. Tal es, el fundamental, lo que sempre han sostingut los autonomistas.

Si en Madrit se conegués lo grau de descrédit en que ha caygut la administració colonial espanyola; si 's llegís la premsa independent de Cuba; si 's sapigués que aquí 's parla de nostres homes d' Estat com parlavan los italians de Matternich y 'ls polachs del Czar Nicolau, 's compendría que hi ha en Cuba una situació no menos grave que la creada durant la guerra separatista, perque posa de manifest la incapassitat de Espanya pera governar las Antillas. Sense una reforma complerta, aném drets al empobriment, y, mes tart, al abandono de Cuba.»

Res; que la Espanya també 's descompon, y també á tota pressa per allà baix.

¡Y la *Soberanía nacional* discutint sobre 'l ninot de Gracia!

PIFIAS

Doném la mes coral benvinguda á la bizarra tripulació del barco de guerra espanyol «Infanta Isabel», que vé d' estació en aquestas ayguas.

Han cridat l' atenció de nostres paysans los

programas ab que la benvolguda y floreixent *Rat-Penat*, anuncia sas funcions.

Cada dia son variats en elegancia y bon gust, fent honor á la tipografia *El Arte* propietat de nostre company y amich Ráfols.

Segons llegim en lo programa de la «Rat-Penat, aquesta societat té en estudi los dramas «Cércol de foch,» «Joan Blancas» y la «Banda de bastardia,» á mes de «Las joyas de la Roser, que posará en escena lo dia 19 vinent. ¡Avant, companys catalanistas!

Lo «Centro Catalá» sembla que vol despertar-se de son ensopiment. Per avuy te anunciada, se 'ns diu, la representació de «Las joyas de la Roser,» y la pessa «Un pollastre aixelat».

Molt nos complau, que aquesta Societat reaccioní envers lo catalá, d' ahont no deuria haberse separat may. ¡Fora protejits! Treballar en pró de la Patria es lo que correspon! Tan-debó que poguéssim ésser mes llarchs en aplaudiments y mes curts en censuras quant tenim d' ocuparnos d' aquesta Societat. Avant per aquest camí!

Habem rebut «Lo Diario de Villanueva y Geltrú»; «Butlletí del Centro Catalá de Tarrassa»; «La Almogavar» de la Habana «L' Associació d' Excursions Catalana (Butlletí) quins parlan llargament de nostra publicació dedicantnos sentits conceptes.

La casa de nostres amichs Cuspinera, Teix y C.^a, acaba de rebre un surtit d' obras catalanas, en qual número hi figuran autors tant reputats com: Verdaguer, Narcis Oller, Vidal Valenciano, Riera y Bertran, J. Roca y Roca, Vilanova, Desclot, Muntaner, F. Soler (Pitarra), C. Gumá y molts altres.

Los amants de nostra literatura ja tenen donchs hont escullir si volen saborejar trosos verament catalans.

TRENCA-CLOSCAS

XARADAS

En *hu-tres* qu' es *hu-dos-terça*
y qu' *hu-segona* com cal,
no vol *hu-dos-hu* girada
sa cusina qu' es *total*.

Per' xó ella s' *hu-quart-duas*
hu invertit ell perquè vol,
hu segona al *revés prima*.
la Tuyas que no 'n sab molt.

Estant ab la Quima
voretta de *prima*
d' amor platicant,
soná un *dos-terça*
que de gran manera
'ns omplí d' espant.

Jo que 'm *quitua-tres*
per veure qui es
qui 'ns roba 'l repós,
y veig á darrera
que mon rival era
qu' es *quart prima-dos*.

Zelós de ma ditxa
volgué ab gran desditxa
mon airat rival,
fer ma ánima lliure
per mon nom inscriure
en lo *gran total*.

Dos prima-quarta
d' una nineta,
ab goig miraba
y ella somreya.

Y contemplatla.
mitj febrosech,
terça un *gros prima*
tot de repent,
que va ensenyarme
ab sos caixals,
que no es gens útil
lo ser *total*.

XARRICH-XARRACH.

Soluciones á lo insertat en lo número anterior.

- 1—Pro-ble-ma.
- 2—Set-ma-na-ri.
- 3—Qua.
- 4—Apotecaris.

Han enviat solucions los ciutadants següents:

- Totas—Estaperet, Un Viudo.
1 y 2 Un Tranquil y Noy de Tona.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR DE LA GRALLA.

Xarrich-xarrach—Gracias per lo que 'ns envia.

Sabir-sam—Sab que si escrigués alguna cosa 'ns faria
un gra nfavor?

Camalluhent—¿Qu' hem de fer ab vosté; miri que já
passa de taca de oli lo seu silenci.

Estaperet—Be home bé, ja sabiam que vosté era molt
trempat; pero no créyam que ho fos en tanta manera.

Los demás á qui no contestém... ja ho sabén... com
sempre; no serveix res de lo que 'ns envian.

PAU SANTIÀS

· ARQUITECTE

y professor de dibuix lineal, levat y topogràfic

Projectes d' edificis públics y particulars,
aixecament de planos,
divisions de propietats, peritajes y tassacions.

Carrer Yagaron 302

Peluqueria del Siglo

Acaba d' obrirse—Carrer 25 de Mayo 193